



พระราชกฤษฎีกา

กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภตของประโยชน์ทดแทน
ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน
ของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภตของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๕๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภตของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เงินบำเหน็จชราภาพ” และ “เงินบำนาญชราภาพ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “เงินสมทบ” และคำว่า “สำนักงาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔

“เงินบำเหน็จชราภาพ” หมายความว่า เงินบำเหน็จที่จ่ายให้ครั้งเดียว

“เงินบำนาญชราภาพ” หมายความว่า เงินเลี้ยงชีพรายเดือน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๕/๑ ให้สำนักงานออกสมุดประจำตัวให้แก่ผู้ประกันตน ทั้งนี้ สมุดประจำตัวผู้ประกันตนให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๘/๑ สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละสองร้อยบาท ได้แก่ ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ผู้ประกันตนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ โดยผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ สามารถจ่ายเงินสมทบเพื่อให้ได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๘/๑ ด้วยก็ได้ หรือผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามมาตรา ๘/๑ สามารถจ่ายเงินสมทบเพื่อให้ได้รับประโยชน์ทดแทนอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ด้วยก็ได้

ผู้ประกันตนมีสิทธิเปลี่ยนการจ่ายเงินสมทบตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ โดยยื่นแสดงความจำนงต่อสำนักงานตามแบบที่เลขาธิการกำหนด และให้มีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากเดือนที่แสดงความจำนง ทั้งนี้ ผู้ประกันตนมีสิทธิเปลี่ยนการจ่ายเงินสมทบได้ปีละหนึ่งครั้ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน

ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดต่อสำนักงานภายในสองปีนับแต่วันที่มีสิทธิ และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลประเภทผู้ป่วยในตั้งแต่วันที่วันขึ้นไปในอัตราวันละสองร้อยบาท ปีละไม่เกินสามสิบวัน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสี่เดือน ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนเดือนที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตายเป็นเงินค่าทำศพในอัตราสองหมื่นบาท ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบสองเดือน ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนเดือนที่ถึงแก่ความตาย เว้นแต่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายเพราะอุบัติเหตุ ให้จ่ายเงินค่าทำศพต่อเมื่อภายในระยะเวลาหกเดือน ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ถึงแก่ความตาย

การจ่ายเงินค่าทำศพตามวรรคหนึ่ง ให้จ่ายแก่บุคคลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพและได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน
- (๒) สามี ภริยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตน ซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน
- (๓) บุคคลอื่นที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตายตามวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพนั้นอยู่ในข่ายที่จะได้รับเงินค่าทำศพกรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง และในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนซึ่งได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพตามวรรคสามในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามวรรคหนึ่งเพียงทางเดียว

มาตรา ๑๔ ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามมาตรา ๘ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ เป็นเงินบำนาญชราภาพ ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามมาตรา ๘/๑

มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ เป็นเงินบำนาญชราภาพ ทั้งนี้ ต่อเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ ประสงค์จะได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพเพิ่มขึ้น ให้จ่ายเงินสมทบเพิ่มเติมจากอัตราที่กำหนดได้ แต่เงินสมทบที่จะจ่ายเพิ่มเติมนั้นต้องไม่เกินเดือนละหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ มาตรา ๑๔/๒ และมาตรา ๑๔/๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๑๔/๑ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพเป็นเงินบำนาญชราภาพ ในอัตราไม่น้อยกว่าจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมด้วยผลประโยชน์ตอบแทนรายปีที่สำนักงานประกาศกำหนดในแต่ละปี

ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพเป็นเงินบำนาญชราภาพไปจนตลอดชีวิต ต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ร้อยยี่สิบเดือน หรือต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบจนครบจำนวนที่จะได้รับเงินบำนาญชราภาพขึ้นตามที่สำนักงานประกาศกำหนด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้จ่ายเงินสมทบติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม การจ่ายเงินบำนาญชราภาพให้จ่ายเป็นรายเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพเนื่องจากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ในวรรคสอง ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพในอัตราและผลประโยชน์ตอบแทนตามที่กำหนด ในวรรคหนึ่ง

การคำนวณเงินบำนาญชราภาพตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

$$\text{เงินบำนาญชราภาพรายเดือน} = \frac{\text{เงินในบัญชีรายบุคคลเมื่อเกษียณอายุ}}{\text{จำนวนปีที่ส่งเงินสมทบ}} \times \left\{ \frac{(\text{๑} + \text{อัตราผลตอบแทน})^{\text{จำนวนปีที่ส่งเงินสมทบ} - \text{๑}}}{\text{อัตราผลตอบแทน}} \right\}$$

จำนวนเดือนที่คาดว่าจะได้รับเงินบำนาญชราภาพ

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินบำนาญชราภาพตามวรรคสี่

(๑) เงินในบัญชีรายบุคคลเมื่อเกษียณอายุ คือ เงินที่นำส่งเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนแต่ละรายเมื่อเกษียณอายุ

(๒) อัตราผลตอบแทน คือ อัตราผลประโยชน์ตอบแทนที่สำนักงานประกาศกำหนดให้ผู้ประกันตนจะได้รับในแต่ละปี ซึ่งได้หักเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานไว้แล้ว

(๓) จำนวนปีที่ส่งเงินสมทบ คือ ระยะเวลาที่ผู้ประกันตนส่งเงินสมทบจนถึงปีเกษียณอายุ

(๔) จำนวนเดือนที่คาดว่าจะได้รับเงินบำนาญชราภาพ คือ อายุคาดหมายเฉลี่ยเมื่อเกษียณที่อายุหกสิบปีของผู้ประกันตนคู่กับสิบสองเดือน โดยที่อายุคาดหมายเฉลี่ยเมื่อเกษียณที่อายุหกสิบปี หมายถึง จำนวนปีที่คาดว่าจะผู้ประกันตนจะมีชีวิตรอดเพื่อรับเงินบำนาญชราภาพเมื่อเกษียณอายุที่หกสิบปี ทั้งนี้ ตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔/๒ ในกรณีที่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๘/๑ ทุพพลภาพก่อนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ให้มีสิทธิขอรับเงินที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนพร้อมด้วยอัตราผลตอบแทนทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนได้ แต่ให้มีสิทธิขอรับได้เพียงครั้งเดียว

มาตรา ๑๔/๓ ในกรณีที่ผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพเป็นจำนวนสิบเท่าของเงินบำนาญชราภาพรายเดือนที่ได้รับก่อนถึงแก่ความตายให้แก่สามี ภริยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้รับเงินบำนาญชราภาพ ในจำนวนที่เท่ากัน

ในกรณีที่ผู้รับเงินบำนาญชราภาพไม่มีผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งผู้รับเงินบำนาญชราภาพทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ในระยะเริ่มแรก ให้ผู้ประกันตนที่เลือกสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๗ จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราเดือนละเจ็ดสิบบาท ผู้ประกันตนที่เลือกสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราเดือนละหนึ่งร้อยบาท ทั้งนี้ จนกว่าสำนักงานจะประกาศเป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๑๒ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ผู้ใดมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เว้นแต่ผู้ใดมีอายุเกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๘/๑ เท่านั้น และไม่ให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง มาใช้บังคับ

ให้ผู้สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๘/๑ สามารถจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนย้อนหลังได้ไม่เกินเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภตของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไข แห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดให้สำนักงาน ประกันสังคมออกสมุดประจำตัวให้แก่ผู้ประกันตนตามแบบที่เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมกำหนด เพื่อเป็นเอกสาร แสดงสิทธิของผู้ประกันตน กำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ตั้งแต่วันแรกที่พักรักษาตัว ในสถานพยาบาล กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกันตนที่ถึงแก่ความตายเพราะอุบัติเหตุมีสิทธิรับประโยชน์ทดแทน ในกรณีตายเมื่อได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ถึงแก่ความตาย และกำหนดให้ผู้ประกันตน ตามมาตรา ๘/๑ ซึ่งทุพพลภาพก่อนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ มีสิทธิขอรับเงินที่ผู้ประกันตน จ่ายเข้ากองทุนได้ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพเป็นเงินบำนาญ ชราภาพไปจนตลอดชีวิต ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีพของผู้ประกันตน จึงจำเป็นต้องตรา พระราชกฤษฎีกานี้